

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Hermann Péter ügyvéd (1119 Budapest, Petzvál u. 56. II/211.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - dr. Goldea Zsuzsanna legfőbb ügyészségi ügyész által képviselt Legfőbb Ügyészség (1055 Budapest, Markó u. 16.) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. június 16. napján kelt 38.P.23.929/2008/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. és Pf. 2. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében 736.500.000 forint vagyoni és 1.240.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 349. §-a alapján valamint perköltséget igényelt.

Előadta, hogy az egyesületbe tömörült cégek vállalkozási exportkontingens keretében több éve végeztek munkát Németországban. A két ország vállalkozásainak egymás országába való munkavégzését a 14/1989. (II. 17.) MT rendelettel kihirdetett kétoldalú nemzetközi szerződés szabályozta. Az 53/1999. (IX. 24.) GM rendelet határozta meg azokat a feltételeket, amelyek szükségesek voltak a vállalkozási export kontingens keretében történő munkavégzéshez. E feltételeknek a felperes keresetében megjelölt valamennyi cég eleget tett. Az engedélyezési eljárás keretében a vállalkozásoknak a munkavállalók nevére szóló betegség és balesetbiztosítást kellett kötni német privát betegbiztosítóval a magyar társadalombiztosítási jogviszonyon felül, és csak ennek birtokában kérhették a beutazási, munkavállalási és tartózkodási engedélyt. A Werkvertrag hatálya alá

tartozó munkavállalók esetén indifferens, hogy a magyar társadalombiztosítási jogviszonyt meglétét igazoló D 101 nyomtatvány kiállításra került-e, mert a magyar munkavállalók végig a magyar társadalombiztosítási jogviszony keretébe tartoztak. A német hatóságok azonban a magyar munkavállalók német társadalombiztosítási befizetéseinek hiányára hivatkozással a vállalkozások vezetői ellen büntetőeljárásokat indítottak illegális munkaerő-közvetítés, a német adó és társadalombiztosítási jogszabályok megsértése, embercsempészet és más bűncselekmények miatt. Mindezt azzal indokolták, hogy a vállalkozási exportot lebonyolító cégek nem rendelkeznek magyarországi telephellyel, ennek hiányában pedig kiküldetést nem tudnak lebonyolítani. A német hatóságok ezen büntetőeljárások keretében nemzetközi jogsegély iránti megkeresést intéztek az alpereshez. Az alperes nemzetközi jogsegélyt biztosított a német hatóságoknak anélkül, hogy a vállalkozások jogi háttérét megvizsgálta volna, eljárásába nem vonta be a Gazdasági Minisztériumot. Eljárása során megsértette az 1994. évi XIX. törvénnyel kihirdetett Strasbourg-ban 1959. április 20-án kötött bűnügyi jogsegélyről szóló egyezmény 3. cikkét és a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 5. és 7. §-át. A megkeresést ugyanis az alperes csak akkor teljesíthette volna, ha a megkeresés alapját képező cselekmény a magyar és a külföldi állam joga szerint is bűncselekmény. Az alperes védekezésével szemben arra hivatkozott, hogy Magyarország a bűnügyi jogsegélyről szóló nemzetközi szerződés 5. cikkéhez fenntartó nyilatkozatot, amely szerint a jogsegély teljesítésére csak akkor kerülhetett volna sor, ha a megkeresés összhangban van a megkeresett fél jogával. A jogsegély teljesítésének megtagadását kellett volna eredményezze az is, hogy annak teljesítése magyar munkavállalók jogainak, becsületének sérelmével járt. Mivel kellő körültekintés mellett az alperes megállapíthatta volna, hogy bűncselekmény nem történt, ezért a jogsegély teljesítését meg kellett volna tagadnia. A felperes az alperes e jogellenes magatartásával okozati összefüggésben 18 tagjának (ténylegesen 14 tagjának) felmerült kárát, elmaradt hasznát és nem vagyoni kárigényét kívánta érvényesíteni az alapszabály rendelkezésére hivatkozással. Saját kárigényét 7.500.000 forint ténylegesen felmerült kárban jelölte meg, amely előadása szerint a lefoglalások miatt és tagszervezetei védelmének ellátásával kapcsolatban merült fel. Ezen túlmenően 100.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetését is kérte, ennek felmerültére vonatkozó tényelőadást nem tett.

Az alperes a kereset elutasítását kérte elsődlegesen a felperes perbeli legitimációjának hiányára hivatkozással. Arra hivatkozott, hogy a tagvállalatokat ért kár megtérítése iránt csak a tagszervezetek indíthatnak pert, a felperes a Pp. 3. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel nem, mert nem ő az anyagi jog jogosultja és nincs olyan jogszabályi felhatalmazása sem, amely a perindításra feljogosítaná. Az alapszabály rendelkezése ugyanis nem teremt perbeli legitimációt a tagszervezeteket ért károk megtérítése iránti igény érvényesítésére, arra pedig nem hivatkozott, hogy a Ptk. 329. §-a alapján engedményezéssel a perbeli követeléseket megszerezte, amelyre nem is lenne jogi lehetőség.

A felperes kizárólag saját kárigénye vonatkozásában rendelkezik perbeli legitimációval, amely igénye megalapozatlan. Előadta, hogy 2003-2004. évben több

magyar állampolgár ellen indult büntetőeljárás sikkasztás és más bűncselekmények miatt. A német igazságügyi hatóságok ezen eljárásokban hozott házkutatást és lefoglalást elrendelő végzéseik csatolásával kértek jogsegélyt, amelyet az 1994. évi XIX. törvénnyel kihirdetett Strasbourgi Egyezmény 2. cikke alapján nem lehetett megtagadni, mert a megkeresés érdemi megalapozottságát nem lehetett vizsgálni. A lengyel legfőbb ügyész - amire a felperes hivatkozott - a jogsegély teljesítését azért tagadhatta meg, mert az egyezmény 5. cikkéhez mérlegelést fenntartó nyilatkozatot tett. Az országgyűlés ilyen fenntartó nyilatkozatra vonatkozó felhatalmazást azonban nem adott. Ennek folytán az alperes csak jogsértéssel tagadhatta volna meg a jogsegély teljesítését.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes sem a keresetlevélben, sem az alperes perbeli legitimáció hiányára vonatkozó álláspontjának ismeretében nem jelölte meg, hogy milyen jogi érdekre hivatkozással kívánja a felperesi egyesület tagjait - álláspontja szerint - megillető kárigényt a saját nevében érvényesíteni. A Ptk. 48. §-a szerinti jogképesség és a Ptk. 49. §-ának (1) bekezdése szerinti cselekvőképesség nem azonos a perindítási jogosultsággal, vagyis az aktív perbeli legitimációval. A kereseteljárás jogi tárgya ugyanis a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik. A felperesi előadás szerint is a jogsegély teljesítése az általa felsorolt társaságoknak okozott kárt, ezért a felperes a Pp. 3. §-ának (1) bekezdése értelmében perbeli legitimációval az egyesület tagjai kártérítési igénye tekintetében nem rendelkezik.

A felperes saját kára vonatkozásában az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a felperest ért vagyoni kár a csatolt számlák alapján nem állapítható meg, mert a felperesi jogi képviselő által kiállított két számla nem a felperes, hanem a T. Kft. nevére szól. Ez azt jelenti, hogy a jogi képviselet ellátásért nem az egyesület, hanem maga a vállalkozás fizetett, így a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a felperes vagyoni kára nem bizonyított.

A felperes 100.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alperest a házkutatások miatt. Ennek bizonyítására csatolta a házkutatás jegyzőkönyveit. Ezekből az állapítható meg, hogy a felperes irodájában 2005. április 25-én lefolytatott házkutatás A. W. és társai ellen adócsalás és más bűncselekmények miatt folyamatban lévő bűnügyben a P. Kft. irataira, valamint a Sz. S. és társai ellen munkabér visszatartása és sikkasztás büntette miatt folyó büntetőeljárásban a Sch. Kft., az M. Kft. és a S. Kft. irataira terjedt ki. A határozat ellen a felperes panasszal nem élt. A büntetőeljárások nem a felperes ellen folytak, így ezek az intézkedések a felperes személyhez fűződő jogait nem sérthették. A felperes a keresetlevélben az egyesület tagjait ért legsúlyosabb sérelemként a németországi büntetőeljárásokat jelölte meg, de a felperes ellen büntetőeljárás nem folyt, és nem is jelölt meg olyan tényeket, amelyek a felperesi egyesület

károsodását okozhatták volna. A felperes a keresetlevélben előadta a kártérítési igénye alapját képező tényállást, e tényállással kapcsolatban a bíróság ezért mellőzte a felperes keresetpontosításra vonatkozó felhívását, mert ez sértette volna a pártatlanság elvét, másrészt az elő nem adott tényekkel kapcsolatban a Pp. 3. §-a alapján tájékoztatási kötelezettség sincs. Mivel a felperes a kár bekövetkezését nem bizonyította, illetve a nem vagyoni kárt meg sem jelölte, ezért a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 252. §-ának (2) bekezdésére hivatkozással. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 3. §-ának (2) bekezdését, (3) bekezdésének első mondatát, valamint a Pp. 124. §-t, amely miatt új eljárás lefolytatása szükséges. Kereseti kérelmét fel is emelte, amelyben 781.633.813 forint vagyoni és 1.200.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetését igényelte. Az eredeti kereseti kérelemhez képest az eltérés abból adódott, hogy a saját nevében érvényesített tényleges kár összegét 9.633.813 forintra felemelte és az I. Kft. 19.000.000 forintos elmaradt haszna és 50.000.000 forint nem vagyoni kárigénye helyett a V. Kft. 40.000.000 forint felmerül kárát 22.500.000 forint elmaradt hasznát és 10.000.000 forint összegű nem vagyoni kárát kívánta érvényesíteni. Az érvényesített kár az akciók megindulása és a cégek tönkretétele között keletkezett vagyoni károkból, és a cégek tönkretétele, jó hírnevük megsértése és a szerződések meghíúsulása miatt keletkezett nem vagyoni kárból tevődik össze.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság súlyos eljárási szabálysértést követett el, amikor nem tisztázta, hogy a keresetlevél benyújtója saját nevében vagy meghatalmazottként jár el (KGD. 2001. 57.) Felperes, mint érdekvédelmi szervezet a Pp. 67. §-ának (1) bekezdés g) pontja alapján saját tagvállalatai nevében és saját nevében is indította a pert, de álláspontja szerint mégsem alkottak pertársaságot, mert a tagok írásbeli meghatalmazása alapján van képviseleti joga. Ezt az értelmezést támasztja alá véleménye szerint a bíróság 2008. október 10-én kelt végzése is, amely képviseleti joga igazolására hívta fel a felperest, aki e felhívásnak eleget is tett. Ezt igazolja az is, hogy a felperes a keresetlevelében nem illetékmentességére hivatkozott, hanem illetékfeljegyzési jog engedélyezését kérte. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem annak tartalma szerint értelmezte, ezzel megsértette a Pp. 3. §-ának (2) bekezdését, és a Pp. 124. §-a szerint kötelezettségeinek sem tett eleget. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésébe foglalt kioktatási kötelezettségének sem, ennek ellenére a perbeli legitimáció és kárigény bizonyítatlanságát is a felperes terhére rőta.

Külön sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes saját vagyoni és nem vagyoni kárának érvényesítését nem vette figyelembe. Nem vizsgálta azt sem, hogy a jogsegélykérelemben a német vádak tévesek voltak, amelyet a német bíróságok jogerős ítéletei igazolnak. Csatolta a Német Nagykövetségen 2002. február 15-én felvett jegyzőkönyvet, ahol német hivatalnokok kritizálták az engedélyezési eljárást,

amely a kiinduló pontja lett a megalapozatlan eljárásoknak. Előadta, hogy a német hatóságok már korábban is fordultak a magyar hatóságokhoz annak közlése iránt, hogy különböző német cégek felperesnél tagok-e. E cégeknek semmi közük nem volt a felpereshez, mégis olyan vádak fogalmazódtak meg, hogy ezeknek a cégeknek a felperes kontingenst biztosított. A jogsegély kérelemben megfogalmazott vádak törvénysértőek voltak, a házkutatások csak a német ügyészség téves koncepciója és a magyar Legfőbb Ügyészség fenntartás nélküli együttműködésével valósulhattak meg. Az alperesnek hivatalból kellett volna vizsgálnia a magyar államközi szerződéseket, amelyek ismeretében egyértelműen megállapíthatta volna a vádak alaptalanságát, mert fel kellett volna ismerni, hogy a munkabér visszatartás és a sikkasztás büntette miatt elrendelt házkutatások mögött kizárólag a magyar dolgozók után be nem fizetett társadalombiztosítási járulék követelés áll. Tévesnek minősítette, hogy a házkutatások ellen nem éltek panasszal, erre vonatkozóan okiratokat is csatolt. Álláspontja szerint az alperes tévesen hivatkozott arra is, hogy a felperessel szemben nem biztosított jogsegélyt, mert a felperes a M-i Államügyészség és a B-i Vezető Főállamügyész által kért jogsegély kérelemben is szerepelt. A jogsegély azért sem lett volna teljesíthető, mert azt is fel kellett volna ismernie az alperesnek, hogy a felperesnél nem lelhetők fel azok az iratok, amelyeket a házkutatás során kerestek. Álláspontja szerint egyértelmű, hogy a német eljárások mögött más okok húzódtak meg, amelyeket a fellebbezéshez csatolt okiratok alátámasztanak.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján annak helyes indokaira utalással. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, a tényállást helyesen állapította meg és abból okszerű következtetést vont le. A felperes keresetlevele csak úgy értelmezhető, hogy a perben egy felperes volt. Az alperes ellenkérelmében a felperes aktív perbeli legitimációjának hiányára hivatkozott, amelynek fennállását az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül, helyesen állapította meg. Ezért értelmezhetetlen a fellebbezésben az „N-t meghatalmazó felperesek”, illetve a „felperesek” megjelölés, ráadásul megszűnt, jelenleg végelszámolás vagy felszámolás alatt álló cégek feltüntetése mellett. Álláspontja szerint az ügy érdemében azért nem lehet állást foglalni, mert a felperes nem megfelelő alperest perel, valamint a felperes perbeli legitimációja is vitatott. Arra is alaptalanul hivatkozik a felperes, hogy saját kárigényét az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta volna, mert az ítélet 4. és 5. oldala részletes indokolást tartalmaz. Alperes a felperessel szemben nem biztosított jogsegélyt, a jogsegély kérelem teljesítése pedig jogszerűen történt. Az alperes ugyanis a jogsegély kérelem teljesítése kapcsán nem vizsgálhatta, hogy a Németországban folyó eljárások mennyire megalapozottak. A kártérítés konjunktív feltételei közül egyik feltétel sem valósult meg, ezért az elutasítás megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert annak fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A felperes fellebbezése nem alapos.

A felperes fellebbezése folytán azt kellett vizsgálni, hogy szükség van-e az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére, vagyis történt-e az elsőfokú eljárás során olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú eljárás megismétlése szükséges.

E kérdés megítélésénél abból kell kiindulni, hogy a keresetlevél Pp. 121. §-ának (1) bekezdése határozza meg a keresetlevéllel szemben támasztott tartalmi követelményeket. A b) pont szerint a keresetlevélben fel kell tüntetni a feleknek, valamint a felek képviselőinek nevét, lakóhelyét (székhelyét) és perbeli állását. A keresetlevélben egy felperes van megjelölve, a felperes neve, kizárólag az ő székhelye került megjelölésre, és csak egy meghatalmazás került csatolásra. A keresetlevél az alapszabály rendelkezésére hivatkozással felsorolta, hogy mely tagszervezetek, és milyen összegű kárigényét kívánja a felperes érvényesíteni. A kereseti kérelemben a kárigények összesített megjelölése is egyértelművé teszi, hogy a saját és a tagszervezetek kárát a felperes a maga javára érvényesíti. Ha a keresetlevélben valóban több felperes kívánta volna a kárigényét érvényesíteni, akkor pontosan fel kellett volna sorolni, hogy melyik felperes milyen összegű kár megfizetésére kéri kötelezni az alperest. Ilyen azonban a keresetlevélben nincs, amely összhangban van a keresetlevél külzetén megjelölt egy felperes feltüntetésével. Ezt a körülményt az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, mert a keresetlevél tartalma alapján csak arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a felperes saját kára érvényesítése mellett a tagszervezeteit ért károkat is saját nevében kívánja érvényesíteni. A keresetlevél a fenti értelmezés mellett nem volt hiányos, ezért a hiánypótlás körében a bíróságot további intézkedési kötelezettség nem terhelte. A fenti értelmezést támasztja alá az a körülmény is, hogy bár az alperes 4. sorszámú ellenkérelmében vitatta a felperes perbeli legitimációját a tagszervezeteit ért károk érvényesítése körében, azt kizárólag a felperes saját kára vonatkozásában ismerte el, a felperes 8. számú beadványában erre úgy reagált, hogy a felperes perbeli legitimációjával nincs probléma és a tárgyaláson kereseti kérelmét változatlan formában tartotta fenn.

A perbeli legitimáció kérdésének vizsgálata megelőzi az érvényesített kárigény érdemi vizsgálatát, ezért az elsőfokú bíróságnak elsődlegesen a legitimáció kérdését kellett vizsgálnia, amelyben eljárási szabálysértés nélkül megalapozott döntést hozott. A keresetlevél és a per egyéb iratai alapján fel sem merülhet, hogy a perben több felperes lett volna. A felperes által történő igényérvényesítés ugyanis annak a téves felperesi álláspontnak a következménye, hogy az egyesület alapszabálya a felperesnek, mint érdekvédelmi szervezetnek saját nevében a tagok igényének érvényesítésére ad lehetőséget. Az érdekvédelmi szervezet képviseleti joga nem keverhető össze a perbeli képviselettel, és teljesen eltér ettől a kereshetőségi jog. A képviseleti jog vizsgálatának csak a tagszervezetek felperesként történő igényérvényesítése esetén lenne jelentősége, de a másodfokú eljárásban a tagszervezetek felperesként történő perbelépésére nincs lehetőség, ezért a perbeli képviseletre adott meghatalmazások hiánya irreleváns. A perbeli

esetben azt kellett vizsgálni, hogy a felperesnek van-e anyagi jogi jogosultsága a tagszervezetek igényének a saját maga részére történő érvényesítésére. E körben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes a tagszervezeteket ért kár érvényesítésére jogviszony, illetve jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. §-ának (2) bekezdésére alapított hatályon kívül helyezésére nem volt szükség.

Az a perben nem volt vitás, hogy a felperes saját kárának érvényesítésére vonatkozóan perbeli legitimációval rendelkezik, e körben az elsőfokú bíróság is érdemben döntött. A felperes ugyan fellebbezésében csak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, de a fellebbezés indokolásában az érdemi döntést is vitatta. Mindez azt jelentette, hogy a felperes fellebbezési petituma és annak indokolása között ellentmondás volt, amelyet csak úgy lehetett feloldani, hogy az ítéletátlának állást kellett foglalni a felperest ért saját kár elutasítására vonatkozó döntés érdemében is.

A felperes saját vagyoni kára vonatkozásában a kereseti kérelmét felemelte, amely a Pp. 247. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján megengedett keresetfelemelés. A Pp. 235. §-ának (1) bekezdése szerint a fellebbezésben új bizonyítékra csak akkor lehet hivatkozni, ha az új bizonyíték az elsőfokú ítélet meghozatala után jutott a fellebbező fél tudomására. Ez a feltétel a felperes által csatolt öt számla kiállítási időpontjára figyelemmel nem állapítható meg, ezért ezt a másodfokú eljárásban értékelni nem lehet. Az eredetileg kért 7.500.000 forint ügyvédi munkadíj kifizetését igazoló két számla vonatkozásában pedig fellebbezésében a felperes maga erősítette meg - az elsőfokú bíróság döntésével egyezően -, hogy azt nem ő, hanem a T. Kft. fizette ki, azért az elsőfokú bíróság felperes vagyoni kárigényét elutasító rendelkezése megalapozott. Kár hiányában ugyanis a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdése, valamint a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében szabályozott kártérítési jogviszony nem jött létre.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan hivatkozott arra, hogy nem vagyoni kárigény csak személyiségi jogsértés megállapítása esetén ítéltető meg. A Fővárosi Ítéletátl azzal a megállapítással viszont már nem értett egyet, hogy a felperes által előadott és okirattal bizonyított tények alapján a felperes személyiségi jogának megsértése ne lenne megállapítható.

A felperesnél két esetben került sor házkutatás és foglalás elrendelésére. A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 4. §-ának (2) bekezdése alapján a bűnügyi jogsegélyt az igazságügyminiszter vagy a legfőbb ügyész teljesíti. A perben azt az alperes nem is vitatta, hogy a perbeli ügyekben a döntési jogkört a legfőbb ügyész gyakorolta, de álláspontja szerint annak teljesítését jogszerűen nem tagadhatta meg. Az 1994. évi XIX. törvénnyel kihirdetett Strasbourg-ban 1959. április 20-án kötött egyezményt azonban a Magyarország fenntartásokkal írta alá. A törvény 3. §-ának (1) bekezdés szerint fenntartást tett az egyezmény 5. cikkének 1. bekezdéséhez, amely rögzíti, hogy Magyarország a házkutatást és a lefoglalást csak akkor teljesíti, ha a c) pont szerinti feltétel fennáll, azaz, ha a megkeresés teljesítése összhangban áll a megkeresett Fél jogával.

Mindez azt jelenti, hogy amennyiben ez a feltétel nem teljesült a jogsegélykérelemben foglalt házkutatás elrendelésekor, akkor a jogsegély teljesítése jogszerűtlen, és amennyiben ez személyiségi jogsértéssel is jár, akkor nem vagyoni kártérítés érvényesíthető. A Be. 195. §-ának (3) bekezdése szerint ugyanis a panasz benyújtásának nincs halasztó hatálya, ezért a kár bekövetkezésének elhárítására a rendes jogorvoslat nem alkalmas. Ezért annak nincs jelentősége, hogy az elrendelő határozattal szemben a felperes panaszt nem jelentett be, a jogsegélykérelem teljesítésével szemben pedig jogorvoslatnak nem volt helye.

A csatolt okiratok alapján az állapítható meg, hogy a felperessel szemben két jogsegélykérelem alapján került sor házkutatás és foglalás elrendelésére. A b-i Vezető Főállamügyész jogsegély kérelme alapján a házkutatás célja annak az eljárásnak a rekonstruálása, amely P. Kft. részére tanúsítvány kiadásához vezetett. Az 53/1999. (IX. 24.) GM rendelet vizsgálata mellett az lett volna megállapítható, hogy a rendelet 3. §-ának (1) bekezdése szerint a Vállalkozói Érdekegyeztető Fórum és az országos szakmai kamarák, mint önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetek feladata volt az előminősítési eljárás lefolytatása. E jogi személyekkel nem volt azonosítható a felperes, még akkor sem, ha a felperes szervezeti képviselője, egyben a Vállalkozói Érdekegyeztető Fórum soros elnöke volt. Az elrendelő határozat nyilvánvalóan a jogsegélykérelem alapján rögzítette az adatokat, ezért alappal feltehető, hogy a házkutatás és a foglalást elrendelését megalapozó további adat a jogsegélykérelemben nem szerepelt. Ezen adatok alapján viszont nem állapítható meg, hogy a házkutatás elrendelésének a Be. 149. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltétele, nevezetesen az, hogy alappal feltehető lett volna: a keresett iratok a felperes birtokában vannak, teljesült. Ugyanez a helyzet a felperessel szemben a M-i Államügyészség jogsegély kérelme alapján elrendelt házkutatás és lefoglalás esetén is, mert ennek célja három gazdasági társaság üzleti tevékenységére, (munkaszerződések, bérelszámolások, mérleg, eredmény-kimutatás stb.) a gazdasági társaságok minősítésére, kontingensek kérelmezésére vonatkozó iratok felkutatása volt. A felperes által 27. sorszám alatt csatolt iratból az is megállapítható, hogy az ORFK korábban már közölt német bűnügyi hatóságokkal a felperesre vonatkozó, illetve a felperes törvényes képviselőjének személyéhez köthető gazdasági társaságokra vonatkozó adatokat. Ebből az is megállapítható, hogy ezeknek a cégeknek a székhelye nem volt azonos a felperes székhelyével. Ezért alappal nem lehetett feltételezni, hogy a keresett cégek minősítésével, illetve működésükkel kapcsolatos cégiratok a felperes székhelyén fellelhetők lennének. Erre figyelemmel megállapítható, hogy a felperes esetében az alperes a jogsegélykérelem teljesítését jogszabálysértően teljesítette, mert a házkutatás fogantatására a magyar jog alapján nem lett volna lehetőség.

A házkutatás jogellenes elrendelése sérti a felperes Ptk. 82. §-ának (2) bekezdésében írt zavartalan székhelyhasználati jogát. Ennek alapján elvileg lehetőség lenne nem vagyoni kártérítés megítélésére is, de a felperes a Ptk. 82. §-ának (2) bekezdésében írt székhelyhasználati joga megsértéséből eredő joghátrányra vonatkozó adatot egyáltalán nem adott elő, így nem lehet tudni, hogy

ebből eredően a felperest milyen joghátrány érte. A személyiségi jogsértés speciális jellegére figyelemmel az ebből eredő hátrányt köztudomásúnak tekinteni nem lehet, arra is figyelemmel, hogy a felperes nem gazdasági társaság, hanem társadalmi szervezet. A fellebbezésben ráadásul a felperes a székhelyhasználat jogának sérelméből eredő nem vagyoni kárának bekövetkezésére tényszerűen nem is hivatkozott. Ezért a saját nem vagyoni kárigényét elutasító ítéleti rendelkezés is megalapozott.

A kifejtetekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesi fellebbezés nem vezetett eredményre, de az alperes a képviselőlet ellátásával kapcsolatos munkadíjra nem tarthat igényt, készkiadás iránti igénye pedig nem volt, ezért az alperes javára perköltség megállapítására nem kerülhetett sor.

A felperes illetékmentességére figyelemmel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel a 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. február 18.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: